ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW
A CHILDREN'S MAGAZINE

РІК XVIII. Ч. 7-8 (203-204)
ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

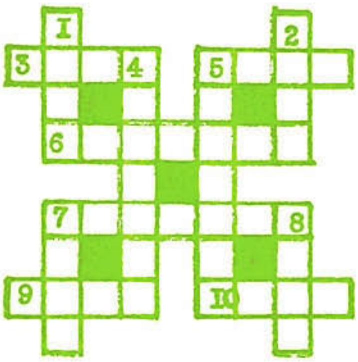

ЗАГАДКА-НЕДОМОВКА

Була у копальні, тепер на столі,
Візьми її трішки, страву п - - - - и.

ХРЕСТИКІВКА

(уклала А. Дичка)

По вертикалі:

1. Гарна матерія.
2. Хлопець.
4. Улюблена голляндцями квітка.
5. Місто, де поховано Б. Хмельницького.
7. Інакше: до цього часу.
8. Цар в „Енеїді" І. Котляревського.

По горизонталі:

3. Старогрецька назва Чорного моря.
5. Висушена трава.
6. Назва української казки.
7. Вибраний представник.
9. Назва дерева.
10. Горішня частина.

РАХУНКОВА ЗАГАДКА

Напевно і ви маєте шестистінну (кубик) кісточку для гри. А ось тут її рисунок — видно тільки три стінки. Скажіть, скільки очок є на стінках, що їх не видно. Як обчислити?

Загадка

На високій нозі —
Тарілка з насінням.
Горобці обсіли,
Все насіння з'їли,
Нам тільки лушпиння . . .

ЩО ЦЕ?

Крильця чудові,
Ніби шовкові.
Пурхає влітку
З квітки на квітку

ЗНАЙДІТЬ НАЗВИ РІК

У кожному реченні знайдіть назву ріки в Україні:
1) Сміявся, наче дитина. 2) Сьогодні стережіться — буде бур'я!) У таборі на дозвіллі скоро дні проминають.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК І РОЗВ'ЯЗКИ РОЗВАГ ЗА ТРАВЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ Ц. Р.: МАГІЧНИЙ КВАДРАТ: 1) Капітан. 2) В'єтнам. 3) Вакації. **ЗАГАДКА:** Вінда (ліфт). 4. **ЧУДЕСНИЙ ДІМ:** Яйце. **ДИВНИЙ МУЗИКА:** Слон. **ЗАГАДКА З КВАДРАТАМИ** (на стор. 6-ій); Однакова скількість — дев'ять квадратів.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників для Дітей і Молоді. Річна передплата становить у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Обкладинка роботи Ніни Мриц.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"

Published monthly, except June to September Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303
Subscription $4.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Б. Божемський — Будують шатро

Роман ЗАВАДОВИЧ — *Ілюстрація Е. КОЗАКА*

Квітнуть липи, грають бджоли,
Пахне медом у полях,
Ми не йдем уже до школи —
В табори веде нас шлях.

Шатра, річка і галява...
Ватра, нічка, дружній спів...
Юний СУМ — це наша слава,
Пласт — це гордість пластунів.

ЛИПЕНЬ

ЯК Я БУДУ НОВАКОМ

(Ілюстрація Н. Мриц)

Як я буду новаком,
Сяду в лісі під грибком
І засну...
Ні, не слід на стійці спати!

Прийде зайчик вухатий,
Буде з мене сміятись:
„Ну, й пластун ти, ну!"

Р. З.

М. ПОЗНАНСЬКА *Ілюстрація Ю. КОЗАКА*

ЛАСКАВО ПРОСИМО В НАШ ДІМ

Ласкаво просимо в наш дім!
Він до вподоби нам усім.
Який привітний, подивись:
У ньому дах — небесна вись,
А стіни із живих ялин,
Що дістають аж до хмарин!
Долівка в домі із трави,
А в ній квіток — досхочу рви!
Червоні, жовті, голубі . . .
Склади із них букет собі.
А як дзвенить пташиний спів —
Найкраща пісенька без слів!
Не замовкає ні на мить:
Щебече, грає і бринить.
Отож мерщій до нас іди!..
Вгадай, це хто біжить сюди?
Сто хлопчиків і сто дівчат
Тебе зібрались зустрічать!
Складайте в ряд свої клунки,
Ідіть у табір, новаки!

Небесна вись — небо; бриніти — to hum.

У НІЧНІЙ ТЕМРЯВІ

Ми вже були зовсім сонні, коли поверталися після ватри до своїх шатрів. А коли підійшли до нашої невеличкої брами, я подумала: „Ось іще збірка, а тоді можна буде цілу ніч спати". На збірці сестричка сказала: „Ну, дівчата, тепер підете спати, але спершу я визначу, хто буде на стійці, бо вночі можуть напасти хлопці або хтось інший". Пробігши очима по наших обличчях, вона додала: „Ну, Олю і Катю, ви найстарші, то будете найдовше стояти".

Почувши це, я трохи не зомліла. Я сумна повернулась до шатра. Оля теж сиділа насуплена. „Ну, що, Олю, мусимо цієї ночі йти на стійку?" — сказала я. — „Та доведеться, — погодилась Оля й зазначила: — Між іншим, Катю, я чула, що будемо вартувати від десятої до дванадцятої. Це страшне!"

Ми скоренько полягали й поснули. Вночі нас розбудили дівчата, які саме закінчили стійку. Мені дуже не хотілося йти. Поперше, я була сонна, а, подруге, надворі було темно й холодно. Оля теж була незадоволена. Та треба було вставати. Поволі ми вилізли із спальних мішків. Спершу тільки голови вистромили з шатра, а потім набралися хоробрости й вийшли на стійку. Навколо було темно, і сон геть зник, а замість нього прийшов страх. Тримаючись за руки, ми підійшли до старого евкаліпта, що ріс поблизу, і стали під ним. Оля потихеньку запитала: „Катю, чи тут є звірі?"

„Мабуть, є."

„А які, ти думаєш, тут можуть бути звірі?"

„Може, кенґуру, — кажу я, — або опосуми, давуни, вомбет, а може й тасманський чорт."

„О, недобре! — каже Оля. — І як же той чорт із Тасманії міг сюди добратися! А я ще боюся, що оце, як ми тут стоїмо, то може підлізти і вкусити за ногу гадюка або скорпіон. А скорпіони отруйні?" — запитала знову Оля.

„О, дуже отруйні! — кажу я. — Я раз чула, що одного чоловіка, який таборував сам у лісі, укусив скорпіон. У нього було авто, але нога швидко опухла, і він не міг натискати на педаль. А якщо за 24 години не зроблять іньєкції, то людина гине. І його знайшли потім мертвим."

„Це жахливо!" — прошептала Оля, а я заспокоїла її: — „Ти не бійсь! Як тебе вкусить скорпіон, то пластове авто завезе швидко до лікарні."

„А ти надієшся на ту стару пластову „бомбу"?"

Потім ми почали ходити навколо табору, дивитися, чи все гаразд. Але нашу увагу привернув ліс. Там щось затріщало і захиталися гілки. Ми злякалися й побігли до шатра.

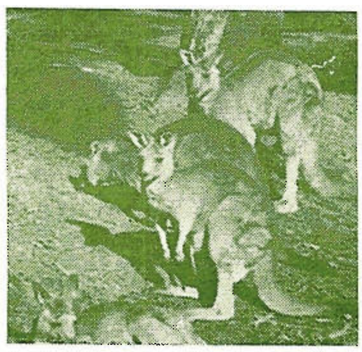
„Давай сестричку покличемо!" — сказала тремтячим голосом Оля.

„Та що ти!? Вона подумає, що ми справжні боягузи, — сказала я, і ми, як злодії, вилізли з шатра й перелякано почали придивлятися до того місця, що нас налякало. В цю хвилину з-за кущів вистрибнула кенґуру, подивилась на нас і пострибала на таборову площу. Ми так злякались, що притулились одна до одної і стояли, сховавшись за евкаліпт. Ми вже збирались сказати сестричці, але в цей час із найближчого шатра висунулась сонна голова і сказала: „Дівчата, можете вже йти спати."

Сестричка була така сонна, що навіть не помітила, що поблизу стояла досить велика кенґуру і щипала травичку. Та ми раді були, що нашим страхам прийшов кінець, і побігли до свого шатра.

Катя Т к а ч, 12 років,
учениця 6-ої кляси Рідної
Школи в Нобл Парку,
Австралія

Пояснення-словничок: **н а с у п л е н и й** — beetle-browed, scowling; **в и с т р о м л я т и** — to put out; **х о р о б р і с т ь** — сміливість, відвага; **е в к а л і п т** — дерево з тієї самої породи, що мирт; з його листя добувають олію, вживану в медицині; **с к о р п і о н** — комаха, похожа на павука чи рака, її укуси бувають смертельні; **і н ь є к ц і я** — впорскнення в жили чи у м'язи якоїсь рідини.

Юрій ТИС *Ілюстрації М. МИХАЛЕВИЧА*

ПИСАНКА

III

На диво, замок то появлявся, то зникав і, хоч Лада ніби щораз ближче підходила до нього, здавалося, він однаково далеко.

Надлетів Степовий Орел.

— Те, що бачиш, — відповів на запит Ладочки, — не справжній замок, а бісівська омана. Це — чари, якими чаклун приманює людей. Я повідомив про тебе Сороку, що самітньо живе на дереві в замку чаклуна.

Ішла Лада далі навпростець. Ночувала в полі. Степовий Орел щораз рідше появлявся над нею. Зустрічала озброєних людей на конях і верблюдах, що провадили юрби невільників, які несли на собі вантажі, ледве тягнучи ноги. Їх підганяли сторожі батогами. Хто падав з утоми, того залишали на певну смерть з голоду й спраги.

Побачивши таке людське горе, Лада з великого смутку майже цілу нічку не спала.

Уранці зійшло бліде, втомлене сонце, затьмарене димом і мрякою. Вийшовши на дорогу, Лада побачила непроглядні юрби і шатра велетенського табору. Над ними бовванів кам'яними мурами замок чаклуна. Якісь важкі випари підіймалися з недалеких багон.

Нагло заклекотів у небі Степовий Орел. Лада глянула вгору і раптом побачила, як два лучники націлилися з луків на її крилатого друга.

— Не стріляйте, не стріляйте! — крикнула дівчинка, підбігла до вояка й шарпнула його за сорочку. Стріла схибнула й упала на землю.

Лучник розлютився і закричав, а другий почав викручувати Ладі руки.

— Тебе що, на розвідку вислали? — спитав лютим голосом, і його обличчя викривилося жорстокою ґримасою.

— Ні, ні, — промовила крізь сльози Лада, — я хочу до чаклуна! Ой, болить, болить!

— До якого чаклуна? — питав з реготом вояк і ще сильніше скрутив їй руки.

— До того, що забирає людей із собою.

— Чаклуном звеш його? Це наш цар царів! Пожди, самі заведемо тебе до нього.

Вони зв'язали Ладині руки довгим арканом, другий його кінець прив'язали до сідла й рушили до замку.

Лада бігла біля коней, обережно тримаючи торбинку з чарівною писанкою. Кілька разів упала, спотикнувшись на бігу, і тоді вояки підтягали її мотузом.

— „Щоб тільки не загинути з виснаження!" — думала Лада і збирала останні сили, щоб не піддатися знемозі. Боялася, що не зможе добігти до замку й урятувати своїх земляків з неволі.

Серед таких думок не зчулася, як перед нею відчинилась потужна брама й потягли її на замкове подвір'я. Якісь люди заговорили чужою їй мовою і, штовхаючи шаблюками, повели до якоїсь залі. Там передали її чоловікові, що мав гостру борідку й був зовсім лисий. Він насмішливо поглянув на неї своїми скісними очима.

— Ге-ге-ге! — засміявся глумливо. — Хочеш до царя царів? Смішна ти і дурна, дівчино! Цар царів потребує ще багато невільників, щоб копали йому золото й кували зброю!

Він схопив Ладу кривими пальцями й попровадив до вікна.

— Глянь, — указав рукою, — ідемо війною на твою батьківщину. Бачиш, скільки зібрав цар вояків з далеких гір і пущ, з-за широкої ріки

Волги: тих, що хочуть іти по воєнну здобич, і тих, що не хочуть. Байдуже це, бо над усіма стоїть певна сторожа. І твої земляки є між ними. Як може звільнити їх цар царів?

Тоді лисий чоловік потягнув її до другої залі. Вона опинилася перед самим царем царів. Сидів чаклун на щирозолотому стільці. Лада пізнала його. Це він проїжджав їхньою оселею. Тепер його обличчя було ще страшніше. Очі були лихі й вузькі, волосся з'їжилося над низьким чолом. Хижо зірвався з крісла й підбіг до Лади. Був малий на зріст, тіло мав важке, а ноги криві й короткі.

— Що у тебе у торбі? — забурмотів. У його голосі звучало недовір'я.

Він вирвав торбинку з рук Лади й висипав сухарі на підлогу.

Лада охнула. Писанка! Але яєчко було ціле й покотилося просто під ноги Лади. Побачивши,

що в торбині нема нічого небезпечного, чаклун кинув її дівчинці. Лада зібрала сухарі й поклала їх разом із писанкою в торбину. В її очах бриніли сльози, вона ледве стримувалася від плачу. А чаклун лютував.

— Ти звідунка, ти прийшла шпигувати! — верещав.

— Ні, ні! — перечила Лада.

— Що? Не хочеш признатися? Смієш мені перечити? Геть з нею у в'язницю, у вежу!

Вхопили Ладу й повели. Сторожа насміхалася з неї. Лада мовчала. Беззахисна маленька дівчинка йшла поміж хижими вояками і не було нікого, хто промовив би за нею хоч одне добре слово.

Коли вийшли на замкове подвір'я, Лада почула скрегіт сороки. Справді, на сухій гіллячці сиділа біло-чорна пташка і смішно кивала до неї своїм довгим хвостиком.

Дуже зраділа Лада. Все ж таки знайшовся хтось прихильний до неї.

Сім важких дверей і сім залізних замків замкнулося за нею, а останні двері начальник в'язниці відчинив золотим ключем, на диво малим. Біля кожних дверей стояли сторожі з широкими ножами і споглядали на Ладу дикими очима. Вежа, куди замкнули Ладу, була висока й темна. Тільки високо вгорі було маленьке віконце, крізь яке ледве просочувалося слабе, денне світло. Лада заридала.

Не знала, скільки часу проминуло, коли у вежу увійшов старий чоловік. Він здивувався, чому то таку малу дівчинку ув'язнили в цій страшній вежі. Похитав здивовано головою й погладив дівчинку тремтливою рукою.

— Я приніс тобі воду, — сказав тихим голосом. — Як ти називаєшся, дівчинко?

— Лада, — відповіла.

Так почали розмову. Ладочка розповіла про себе і про свій намір визволити свій народ, а дідусь слухаючи аж просльозився.

— З тобою ще не так зле, — сказав він, — тебе не заб'ють скоро. Ти мусиш бути дуже важливою особою для царя царів, коли звелів замкнути тебе в цю вежу золотим ключем. Він зберігає цей ключ завжди в себе у кімнаті. Крім тебе, є тут ще молодий княженко. Але і ключа замало. Щоб вийти звідсіля, треба знати ще кличку, а знають її тільки чаклун і начальник в'язниці.

— Я сам, — розповідав далі дідусь, — довгі роки не виходжу з вежі. Не пускають. Вже забув про сонце, не знаю, як співають пташки, як зеленіють ліси. Так, так, важке моє життя!

Він розповів, що зветься Остап і що жив колись біля столичного міста Києва.

Коли дідусь пішов, Ладі спало на думку, чи не добути б чарівну писанку і не врятувати себе з неволі. Але це була тільки коротенька думка. Аж соромно стало дівчинці, що вона могла таке подумати. Таж писанку вона призначила на те, щоб визволити не себе, а всіх бідних невільників.

(Продовження буде)

Пояснення-словничок: **омана** — злуда (delusion); **вантаж** — тягар; **лучник** — bowman; **аркан** — шнур, на який ловлять звірят а колись і людей (lasso); **глум** — **насмішка**; **пуща** — густий, непрохідний ліс (dense, virgin forest, thick wood); **звідун** — розвідник, шпигун (spy); **просльозитися** — заплакати; **кличка** — умовлене гасло (parol, watchword, password).

Ганна ЧЕРІНЬ

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

В пущах Полісся, в дзеркалі плеса
Кожна хмаринка — казки частинка...
Там виростала ясна поетеса —
Леся Косач-Українка.

Ніжна і квола —
не мала здоров'я —
Леся сказала:
— Я плакать не буду!
Буду я жити палкою любов'ю
До українського люду!

Крила відчула вона над собою —
І для свого народу
Слово вона гартувала, як зброю,
У боротьбі за свободу.

Стала відважна вона, як левиця!
Леся дала нам безсмертні слова:
Мудрі і кличні, і гострі, як криця.
В них наша Леся вічно жила.

Пам'ять про Лесю — незгасно-яскрава:
В кожному серці — пісні частинка.
Наша надія, гордість і слава —
Леся Косач-Українка.

ЯК ПОСТАЛА „ЛІСОВА ПІСНЯ”

— Мамо, — сказала Леся, вернувшись зі сходин свого гуртка, — цього року наш літній табір буде називатися „Лісова пісня”. Чому?

— А ти не спитала гурткової впорядниці? — відповіла мама питанням на питання.

— Ми, всі дівчата, питали, і впорядниця нам сказала, що так називається твір Лесі Українки.

— Постривай! — сказала мама. — Незабаром у Народнім Домі буде вистава „Лісової пісні”. Спершу побачиш виставу, а тоді я розкажу тобі більше.

Вистава була чудова, Леся була захоплена, хоч і не все розуміла, як слід. Та їй вистачало, що вона бачила живих Водяника, Русалку, Лісовика та інших духів, про які чула тільки в народних казках. Найбільше ж їй сподобалася Мавка, і Леся аж втерла сльозу, так їй було жаль тієї доброї лісової дівчини, що в своєму великому смутку обернулась на вербу.

Після вистави треба було збиратись до табору. Мама вкладала в наплічник білизну та інші речі, а Леся їй помагала. Під час цих приготувань мама розповіла доні, як постала ота чудова драма, „Лісова пісня”.

***

Лариса Косач, що свої твори підписувала ім’ям Леся Українка, бувши ще молоденькою дівчиною, проживала з батьками й ріднею в селі Колодяжному. Не раз, бувало, тато або мама казали запрягти коней до візка, і вся родина їхала кудись на прогулянку. В сусідстві, в селі Скулині, мали вони доброго знайомого, дядька Лева. То був старий селянин. Вліті перебирався він із села в ліс, в урочище Нечімне, і там пас худобу. Була в нього в лісі дерев’яна повітка, де він складав сіно і ночував. Поруч зеленіло озеро, вкрите водоростями та очеретом.

Сюди любили приїжджати Косачі з дітьми помилуватись природою і послухати старосвітського дядька, що завжди щось цікаве розповідав. Він знав безліч казок, переказів і народних повір’їв, що їх створив народ ще в давні часи і передавав з покоління в покоління.

Часом і ночували тут на пахучому м’якому сіні. Діти вдивлялися крізь відчинені двері в посріблений таємничим місячним світлом ліс і озеро, і їм здавалося, що вони справді бачать отих лісових духів, водяників і лісовиків, про які розказував дядько Лев, аж лячно ставало й мурашки лазили поза спиною.

Молода Леся знала, що оці лісові духи, божки й богиньки вигадані фантазією сільських людей, що насправді їх нема на світі, але і їй було цікаво слухати, бо все це було таке гарне, поетичне, захоплююче. Навіть було шкода, що вони справді не живуть . . .

Минуло кільканадцять літ. Здавалося, що Леся, зморена тяжкою недугою, яка мучила її тридцять літ, забула свої переживання у Нечімнім, забула розповіді дядька Лева . . . Та ні! Борючись із своєю недугою, лікуючись не раз далеко від України в теплих південних краях, Леся не переставала тужити за рідною землею, за її чудовою природою, за волинськими лісами й поліськими озерами. А одного разу на початку серпня 1911 року протягом чотирьох днів написала вона свою найкращу драму, в якій між дійовими особами вмістила і дядька Лева, і всіх отих лісових богинь та демонів, що про них так багато нарозказували їй дядько Лев та інші селяни.

Так постала чудова, поетична, замріяна „Лісова пісня”. Постала в Лесинім серці з туги за батьківщиною. Але це ще не все. В свою фантастичну драму-казку вона вклала глибоку думку про людське життя, вклала її на науку всім рідним людям, навіть таким, як ми тепер: не можна бути щасливим, дбаючи тільки про земне добро; для щастя людини треба ще того, що зветься красою, поезією, прагненням душевної радости.

***

— Може тобі важко ще тепер зрозуміти, але підростеш — зрозумієш! — сказала мама.

— Дякую, матусю! Може справді трохи важко. Але я вже тепер знаю, чому наш табір названо „Лісовою піснею”. Кращої назви в століття від дня народження славної Лесі Українки не можна було придумати!

Р. Завадович

Пояснення-словничок: **верба** — willow (-tree); **урочище** — закуток природи (a nature bound); **повітка** — shed; **трясовиння** — багно (marsh, swamp); **водорості** — water-plants; **повір’я** — popular belief, superstition.

О. БІЛОУСЕНКО *Ілюстрації М. МИХАЛЕВИЧА*

ЗАЙЧИК-ПОБІГАЙЧИК

В НОРІ

На другий день раненько зайчиха погодувала молочком діток та й каже:

— Сидіть тихо в норі й не витикайтеся надвір. Я піду добре напасуся, щоб досхочу молочка вам було.

— А хіба ж коло нашої хатки не досить травички? — запитав старшенький зайчик. — Може б ти, мамо, тут і попоїла та нас не покидала, бо без тебе нам нудно.

— Ні, так не можна! — каже зайчиха. — Ми, зайці, їмо всяку рослину, але найбільш поживна для нас рослина молода, м'яка та сита. Щонайкраща для нас їжа — капуста, бурячок, морква, ріпа; алеж тих ласощів не скрізь роздобудеш. То побіжу по лісі, пошукаю, а може на хліби та на город подамся. Як попоїм добре, то й доброго молочка для вас багато буде.

Побігла зайчиха, а діти залишилися самі в норі. Збилися докупи, полягали. Одні дрімають, молочка попоївши, другі казочку одне одному розказують або пісеньку мугичуть. Тільки одно зайченятко не пристало до гурту, лягло коло самого входу в нору і вдивлялося в високу траву, що хвилювала перед норою та закривала її від чужого ока.

ГАДЮКА

Той зайчик був найжвавіший за всіх. Не всидить, було, на місці, всюди побіжить перший. Так його брати та сестри й прозвали: Зайчик-Побігайчик.

От і тепер. Доповз до краю нори, виглядає та прислухається, що робиться на світі широкому. Аж ось почув він — щось зашуміло, засичало перед норою: с-с-с. Зайчик ще ніколи не чув такого, і це його дуже зацікавило. От він виставив з нори голову з вушками, опісля лапки, а там і ввесь випповз надвір.

У ту саме хвилину побачив він над собою страшну голову невеликого, але лютого створіння, що спиналося над землею цілим тулубом — без ніг. То була гадюка, її зайчик ще ніколи не бачив. Очі гадюки злісно горіли, як дві жарини. Довгий язик з двома хвостиками на кінці мотався на всі боки. Вона поводила головою над зайчиком, націляючись, за що саме вхопити його страшними зубами, що виглядали з роззявленої пащі.

— Мамо! — запищав переляканий Зайчик-Побігайчик.

Він хотів був скочити у нору, але гадюка міцно вхопила його зубами за вушко й обвилася кругом його тіла. Обвилась і, мов кліщами, здавила.

— Мамо, мамо! — голосно пищало зайченятко.

На його щастя, мама була недалеко. Вона почула писк свого дитяти і в ту ж

мить кинулася його рятувати. Це не була тепер полохлива й безпорадна зайчиха. То була мати, що рятувала свою дитину. Плач зайчика насмілив її. Вона кинулася на гадюку і боляче вдарила її задніми ногами, що у зайців довші й сильніші.

— Ма-мо! — вже слабким голосом ледве пищить Зайчик-Побігайчик.

От ще й ще наскакує зайчиха на гадюку та б'є її ногами.

Бачить гадюка, що непереливки, що не здобуде вона зайчика, поки не впорається з матір'ю. Тоді випустила вухо Зайчика-Побігайчика та й розвинулася з його тіла, щоб ухопити зайчиху. Зайчик-Побігайчик, як почув себе вільним, кинувся в кущі, а за ним туди ж подалась і мати-зайчиха.

Відбігли й сіли спочити. Зайчик тремтів з переляку. Але нічого дуже лихого з ним не сталося. Тільки кінчик вушка був розірваний, і звідти капала кров. Мати почала зализувати йому рану та заспокоювати свою дитину.

ЗАЯЧА ДОЛЯ

Коли Зайчик-Побігайчик уже заспокоївся, мати повела його додому. Біля нори уважно роздивилась, чи немає гадюки, але її вже не було. Діставши добре „на горіхи", вона поповзла шукати щастя деінде.

Вдома всі зайченята були дуже перелякані. Вони бачили, що Зайчик-Побігайчик виліз з нори, а опісля чули якесь шипіння та його жалібний писк. Вони знали, що з ним щось погане трапилось, і вже оплакували свого втішненького братчика. Тож велика була радість у заячій родині, коли виявилося, що всі живі й зібралися докупи. У Зайчика-Побігайчика, правда, було зранене вушко, але він удавав, що його не болить і що це взагалі його мало обходить.

Коли поснідали маминим молочком, стара зайчиха почала своїх дітей навчати:

— Ви ж малі й необережні, — казала вона. — Не знаєте, як то зайцям небезпечно жити. Заєць — тваринка слабенька. Він не має ні таких кігтів, ні таких зубів, щоб ними відбиватися від своїх ворогів. А тих ворогів у нього дуже багато, і всі вони нищать бідного зайця. Рвуть його собаки,

вовк, лисиця, кітка, хапають орел, яструб, ворона, сова.

— Не довгий вік зайця — усього живе він 7-8 років. Мало який заєць умирає своєю смертю, мало який доживає до старих літ; що від холоду перемерзне, що від голоду перемре взимі, а найбільше гублять його хижі звірі та хижі птиці. Та ще багато заячого роду винищує людина. Вона так само ласа до заячого м'яса, як і хижий звір або хижа птиця. Та ще й навіть шкірку заячу вона на користь собі повертає: з м'якого та теплого заячого хутра шиє собі кожушинку, а з виправленої шкіри шиє черевики, рукавиці, шапки.

— Тяжко жити безборонному зайцеві! — зідхнула зайчиха. Уся його оборона — то довгі вуха й довгі ноги. Вуха — щоб добре прислухатися до всякої небезпеки, ноги — щоб хутко від небезпеки втікати. Отже, не в силі наш порятунок, а в обережності та в швидкості наших ніг.

— Будьте ж обережні, діточки! — казала зайчиха, цілуючи своїх зайченяток. — Не робіть так, як оце Зайчик-Побігайчик! Не все так щасливо ведеться, як цей раз повелося. Отак багато малих нерозумних зайченят гине через свою необережність. .

Побачила зайчиха, що діти вже навчені, пожалувала їх та й рішила розвеселити.

(Продовження буде)

Пояснення-словничок: **витикатися — виходити, вилазити; ситий — поживний; ріпа — turnip; ласощі — тут: смачна їжа, також — солодощі — dainties, delicacies, tid-bits, sweetmeats; хліби — тут: збіжжя (grain, corn); тулуб — trunk of a body; жарина — жевріючий вуглик (glowing coal); дістати на горіхи — бути покараним; втішненький — веселий.**

Текст: Роман ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ

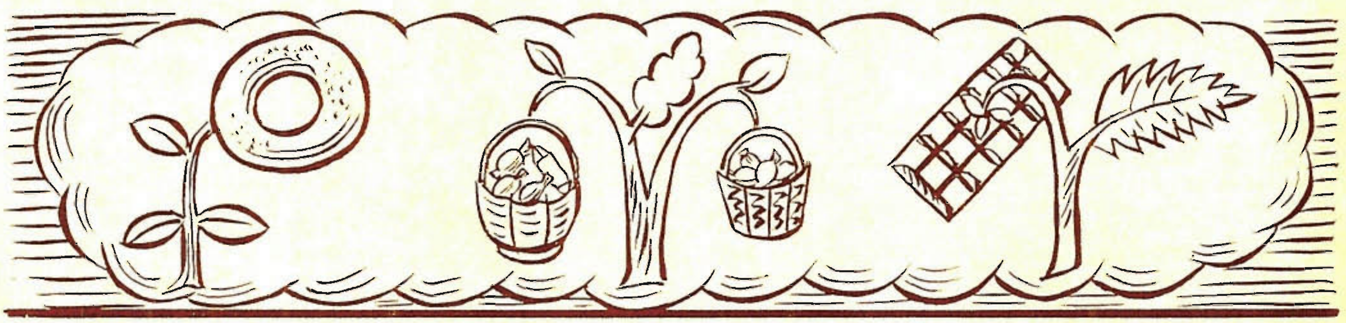
ГОЦА ДРАЛА

**Раз прийшов до ґнома в гай
З-за гори їжак-шахрай.**

**„Час городець обсівати,
Тож купи насіння, брате!**

**Не торгуйся, друже мій,
Дай два яблука — і сій!**

**„З того круглого насіння
Бублик виросте, як диня .**

**А з отого — дві коробки
Тих цукерочок солодких.**

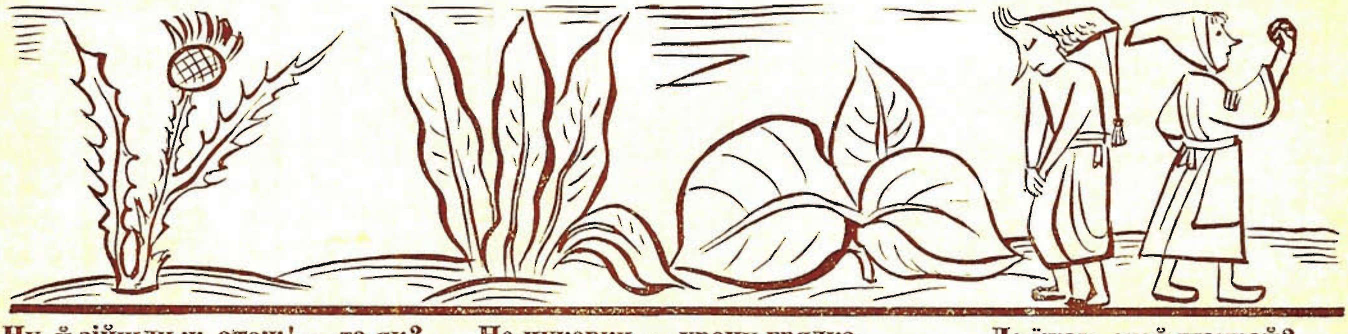
**Чорне зерно кинь у грядку —
Будеш мати чоколядку".**

**Ґном мерщій побіг до Гоци,
До грядок взялись охоче:**

**І копали, й обсівали,
І щоранку поливали.**

**На город дивитись ходять,
Чи цукерки ті вже сходять.**

**Ну, й зійшли ж, атож! — та як?
Замість бублика — будяк.**

**Не цукерки — хрону грядка,
І лопух — не чоколядка.**

**„Де їжак, отой шахрай?
Почекай же, почекай!"**

Роман ЗАВАДОВИЧ *Ілюстрація Е. КОЗАКА*

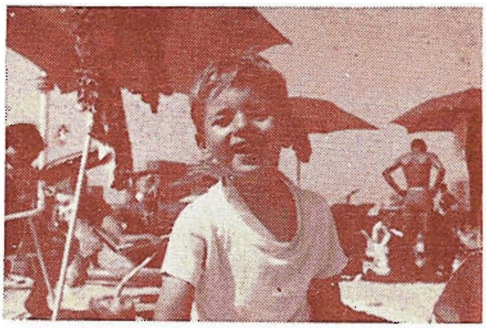
СЕРПЕНЬ

Серпень радий і щасливий,
Голови в журбі не гне,
Він бо знає: хто дбайливий,
Хто посіє, той пожне.

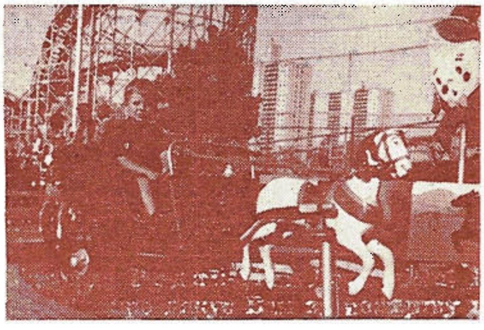
На полях уже жнива є,
Пильна праця цілі дні —
Серпень ходить, жне й складає
Круглі копи на стерні.

Леонід ПОЛТАВА

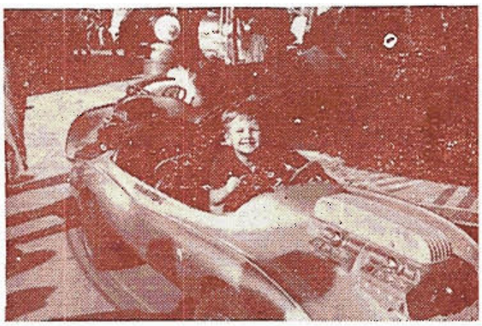
МОЯ НЕДІЛЯ В АМЕРИЦІ НА ПЛЯЖІ „КОНІ АЙЛЕНД"

Хто ще в Африці не був,
То підіть із нами
(Я вже був і там забув
Парасольку мами!):
За Ню Йорком, край води,
Пляжа на роздоллі,
Наче в Африці сади —
Пальми-парасолі.

Грає море біля нас,
Хвилі вище й вище,
Але плавати не час —
Мушу підрости ще.
Тут живе моя сім'я,
Я люблю ковбоїв,
Але хочу стати я
Козаком-героєм!

Може скажете мені:
— Що це ти, козаче?
Хто сьогодні на коні
По Ню Йорку скаче? —
Гляньте: вже мене несе
Авто, наче вітер!..
Тато мій уміє все —
Буду й я уміти!

МИКИТА КОЖУМ'ЯКА

III КАРТИНА

Подвір'я Кожум'яки. Сини при роботі.

1 СИН *(співає).*
„На городі мак цвіте,
А волошка в житі —
Любить дівчину юнак
Над усе на світі.
Одружився б з нею він,
Взяв її додому,
Та далеко до зорі
Місяцю ясному".

2 СИН.
Гарна пісня — що й казати . . .
І чому на світі так:
Любить дівчину юнак,
Та її не може взяти?

3 СИН.
Вибирати треба рівну,
Не зважаючи на смак . . .
Ось, Микита наш, дивак
Покохав собі князівну.

4 СИН.
Тихо! . . Може він почути,
І тоді нещастю бути:
Вхопить шкуру та як трісне —
Дух твій вийде, ані писне!

3 СИН.
О, як шкурою він лясне —
На добраніч, сонце красне!

1 СИН.
А ви чули чутку дивну?
Кажуть люди, що князівну
Завтра змієві дають . . .
У палатах сльози ллють! . .

2 СИН.
Що робить? Прийшла черга
Невблаганна, грізна, люта . . .
Ех, коли б оця рука
Та була з заліза кута!

4 СИН.
Таку руку має він,
Наш найменший брат Микита.
Не з заліза — з криці лита!
Переміг би він один . . .

1 СИН.
Гей, Микито, чуєш ти,
Що Тарас про тебе каже?
Може б ти схотів піти? . .
Переможеш — змій поляже.
Зважся, з силою зберися
І на гада!

МИКИТА.
Відчепись!

БАТЬКО *(входить).*
Гарно, сину, дуги гнеш —
Це уже сьогодні п'яту?
(До 2-го)
Що ж?! Нову збудуєм хату,
Купим пару ще волів
Та новий поставим хлів.
А Микита? Далебіг,
По дванадцять шкур бере! . .

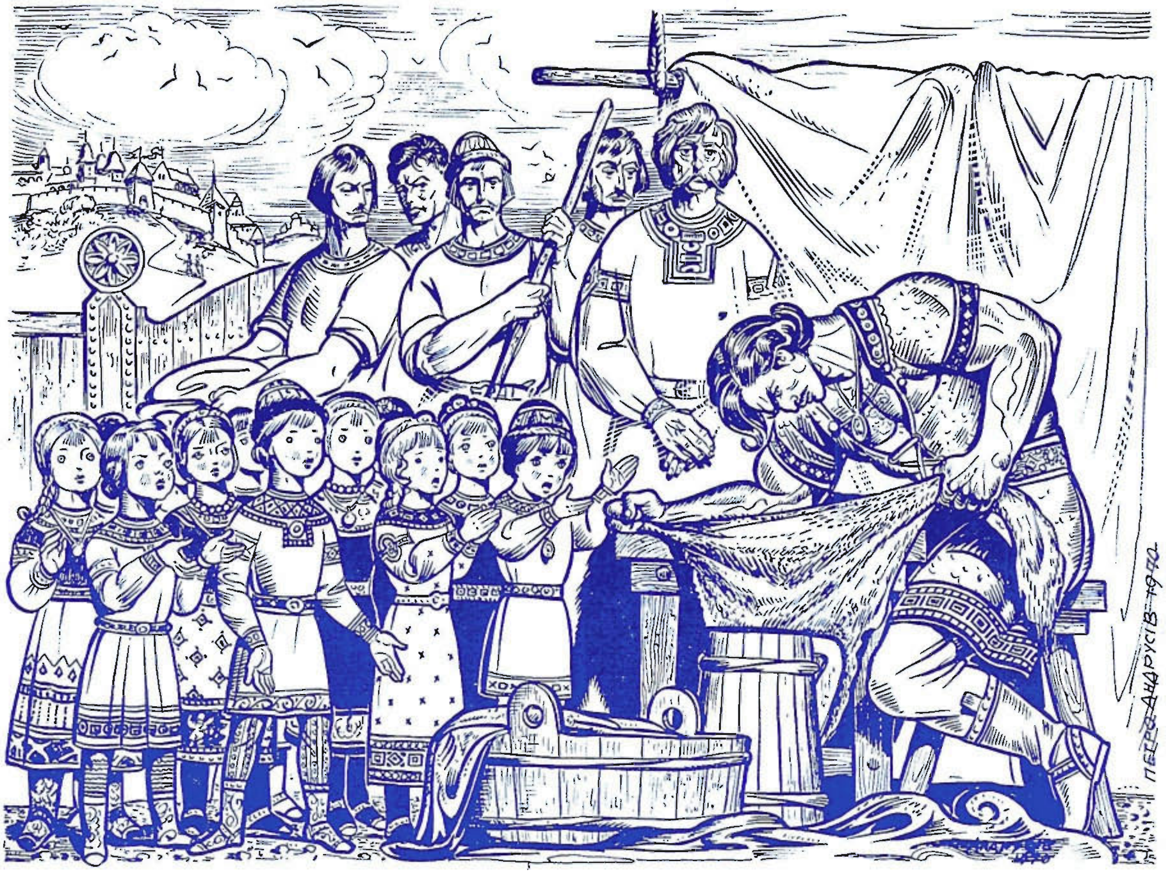
2 СИН.
З нього сила так і пре:
Вже Тарасові поміг.

4 СИН.
Ех, цю б силу та на змія!
Та чомусь плоха надія . . .
(Входить 12 парубків)

ПАРУБОК *(до старого Кожум'яки).*
Князь великий нас послав
І чолом звелів нам бити
До твого синка Микити,
Щоб він відповідь нам дав.
Князь довідавсь, що твій син
Неймовірну силу має
Що в державі він один
(До Микити)
Отже, князь хотів би знати,
Чи ти підеш на двобій,
Бо князівну нашу взяти
Післязавтра хоче змій.
Що звелиш йому сказати?
Не вагайсь, нам треба знати:
Будеш ти з тим гадом биться?
Що ж мовчиш ти? . .

МИКИТА *(рве дванадцять шкур).*
Відчепіться! . .
Геть! Не маю я охоти
Розмовлять під час роботи.

БАТЬКО *(до парубків).*
Кепсько . . . Ви мовчіть тепер! . .
Тихо йдіть собі додому,
Бо не спустить він нікому!
Бач, дванадцять шкур роздер.

ПАРУБКИ *(з похиленими головами пішли).*

БАТЬКО.

Сину, сину! Що ж це буде?
Це ж були від князя люди . . .
Не гаразд, мій любий сину . . .

МИКИТА.

Слово ще — й робити кину.
(Входить дванадцять дідів).

ДІД.

Князь прислав нас до Микити
І звелів чолом нам бити!
(Вклоняються).
Довго князь марнів від суму,
Все мовчав і думав думу
І надумавсь він повстати
Проти змія, проти ката.
І почав він добиватись,
Хто б міг з гадом позмагатись.
І повірите: півсвіту
Показало на Микиту,
Кажуть: другого немає —
Він і біса подолає.
Зглянсь на князя, край спаси!
Що ж, чи відповідь даси?

МИКИТА.

Ходять, лазять, заважають,
Від роботи відривають,
Хоч покинь та з двору йди . . .

БАТЬКО *(пошепки до дідів).*

Йдіть, бо близько до біди!

МИКИТА.

Знов набилось повний двір . . .
Через вас дванадцять шкір
Вже подер . . . Хіба не шкода?

БАТЬКО.

Йдіть, бо станеться пригода!
(Діди пішли).

БАТЬКО.

Що це, сину? Глум, пиха?

МИКИТА.

Не доводьте до гріха!

БАТЬКО.

Я мовчу . . . Не хочеш битись —
Будеш змієві коритись.

1 СИН.

Бачать: робить — почекайте,
Не схотіли — ну, так майте!
(Входить дванадцятеро дітей)

ДІВЧИНКА.

Нас прислали до Микити,
Ми прийшли його просити.
Де ж він, той, що дуги гне...

БАТЬКО.

Ось він, діти, шкури мне.

ДІВЧИНКА.

Князь, княгиня і князівна
Низько б'ють тобі чолом.
Налети орлом на змія,
Вбий його своїм крилом.
Як гарнішу від князівни
Знайдеш квітку навесні,
І коли темніші неба
Оченька її ясні,
Як коралі є у морі
Червоніші уст її,
І коли від неї краще
Заспівають солов'ї,
То не йди — вона й не схоче.
А як чуєш правду ти,
Мусиш, лицарю, піти!
Все ти матимеш, що схочеш,
Зробить князь для тебе все,
А князівна в подарунок
Власне серце принесе...

МИКИТА.

Скарбів, діти, я не хочу!
Що б робив я з скарбом цим?
Недосяжна зірка в небі,
Хоч вона і сяє всім.
Йдіть і князеві скажіть ви,
Що я вийду на двобій,
Що поміряюся з гадом,
Хоч і дужий, кажуть, змій.
Йдіть, скажіть, що за хвилину
Я у князя на дворі.
Хочу спробувати силу,
А уранці — на горі.

ДІВЧИНКА.

Низько б'єм чолом Микиті...
Ще не вмерла правда в світі,
Вогник віри не погас...

ГОНЕЦЬ *(вбігає).*

Люди добрі! Лихо в нас!
Прилетів на крилах гад
І князівну вкрав з палат!..
(Всі наче закам'яніли).

(Кінець третьої картини)

Пояснення-словничок: **волошка** — польова квітка (corn-flower); **смак** — тут: уподобання; **чутка** — rumor; **хлів** — cattle-shed; **плохий** — слабий, марний; **неймовірний** — incredible, тут: huge, giant-like; **кепсько** — погано (that's bad); **марніти** — ставати худим, слабнути (to wither); **зглянутись** — змилосердитись (to have pity); **глум** — насміх (jeer, mockery); **пиха** — гордість, зарозумілість (houghtiness); **помірятися** — to measure one's strenght with...; **дуга** — тут: частина запрягу (part of harness or gear; **ляснути** — плеснути, тріснути, вдарити (to crack, to slap, to clapp); **криця** — сталь; **гад** — змій (dragon); **набилось повний двір** — зійшлося багато людей; **подолати** — поконати, перемогти.

К. ПЕРЕЛІСНА

САДІВНИК

В нашім садочку ряснесенько,
Повно і яблук і груш,
Тільки ходи потихесеньку —
Дідових яблук не руш!

Яблучка всі ті позначені,
Де і яке там висить,
Гарні, великі, небачені!..
От би одно укусить!

Тільки доводиться ждати нам,
Поки яке упаде,
Мусить дідусь записати там,
Скільки росло воно й де.

Все він в садочку клопочеться —
Гусінь, комах оббира...
Яблук йому і не хочеться —
Яблуки з'їсть дітвора.

Ряснесенько, рясно — abundantly; **гусінь** — гусениця (caterpillar); **комаха** — insect.

ДЖМЕЛИКІВ НІЧЛІГ

Сонце хилилося до заходу, надходив вечір. Джмелик увесь день літав з квітки на квітку, щоб поживитися солодким рослинним нектаром. Був, мабуть, утомлений і хотів відпочити.

Здавалося б, що там розуміє така комаха, чи їй не все одно, де заночувати? Ні, не все одно! Я в цьому переконався, спостерігаючи джмелика. Він літав по подвір'ю поміж домами, заглядав у різні щілинки під дахами, врешті помітив шнури, на яких люди вішають білизну, щоб висохла на сонці.

Може б тут приміститися? Побачив грубий ґудзь, яким були зв'язані два шнури, і сів на ньому. Здавалося, місце було добре. До ниток, з яких сплетений шнур, можна зручно причепитися ніжками. Частина шнура стирчала з ґудзя, мов дашок. Біля нього був ще дерев'яний тримач, яким люди закріплюють білизну, щоб вітер не скинув.

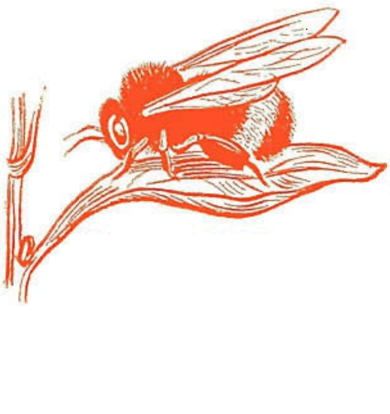
Чудове місце для ночівлі! — вирішив, мабуть, джмелик. Є дашок над головою, якщо вночі піде дощ, дерев'яний тримач і грубий ґудзь заховають від вітру та ворожого ока — одним словом, усе гаразд. Деякий час мостився у своєму „готелі", пробував якнайзручніше вчепитися пазурцями ниток шнурка, а тоді заспокоївся і, мабуть, заснув.

Не знаю, і ніхто не може вгадати, що снилося джмеликові: може гарні, пахучі грядки з квітами, що манили до себе різними кольорами...

Наступного ранку я пішов подивитися, чи джмелик ще відпочиває в своєму „готелику". Ні, його вже не було. Сонце, що сходило, збудило його зі сну раніше, ніж мене. Він уже певно літав по городах та смоктав з квіток солодкий нектар. Там десь увечері знайшов собі інше приміщення для нічного відпочинку.

Осип Залеський

Пояснення-словничок: **нічліг** — lodging for the night; **джміль, джмелик** (малий) — bumble-bee; **комаха** — insect; **шнур** — cord; **знерухоміти** — перестати рухатись; **смоктати** — to suck.

Г. ЧОРНОБИЦЬКА

ЖУРАВЛИК

(Ілюстрація Б. Божемського)

Це журавлик-журналіст,
довга шия, куций хвіст.
Крила й ноги сильні має,
то повсюди він буває.
Все він чув,
і все він знає.

СТОЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

Метелик „капустяний білан" (Cabbage Butterfly) нещодавно міг відзначити століття свого прибуття до Америки. Вперше ці метелики з'явилися тут 1868 року і швидко заселили всю країну. Але вітати його нам не варто, бо його гусінь за той час з'їла або попсувала багато капусти, ріпи, гірчиці та інших рослин.

М. Д.

Ріпа — turnip; **гірчиця** — mustard.

Осип ЗАЛЕСЬКИЙ

КОМАРІ

Може ви, юні друзі, чули українську народну пісеньку про комара: „Ой сів же комар на дубочку, звісив свої ніженьки по листочку. Де не взялася шура-бура, вона ж того комарика з дуба здула”...

Якщо цієї пісні не чули, то все таки влітї в таборах певно мали нагоду познайомитися з цими докучливими комахами. Особливо ж дощове літо сприяє комарам, цим маленьким комашкам, що так тоненько співають, а радше „грають” своїми крильцями, рухаючи ними швидко в повітрі.

Комарі належать до породи мух, мають три пари довгих тонюсіньких ніжок, пару оболончастих крилець, а на голові тоненьку довгу рурочку-смочок, яким, немов голкою, проколюють шкіру людини або тварини і висмоктують кров. З проколеного місця-ранки виходить кров, тіло червоніє, напухає і болить, людина дряпає ранку і побільшує її. Та це ви самі добре знаєте, бо напевно нікому з вас не вдавалося оборонитись від наступу комарів, тим більше, що вони люблять молоду кров. Кусають тільки комарі-самички не тому, що вони голодні — ні, їм кров потрібна, щоб у їх тілі могли розвинутися яєчка, з яких народяться молоді комарики. Самці живляться соками овочів або рослин. Тому не дивуйтеся, що комарі добираються до вашої крови — вони дбають про своє молоде покоління, про продовження комариного роду.

Яєчка складають комарі у воді, де розвиваються з них личинки. Згодом вони перетворюються на комарів. Тому комарі найрадше живуть у вологих місцях.

Учені дослідили, що комарі радше кусають спітніле тіло, ніж сухе, а також більше кусають чоловіків, ніж жінок. Кусають також частіше молодих — мабуть, молода кров їм більше смакує. А втім, люди докладно цього не дослідили.

Як уже знаємо, комарі розвиваються у воді. Якщо в час, коли личинки перетворються на комарів, дме вітер, то багато комарів гине, бо від вітру вода рухається, і комарі не мають змоги злетіти в повітря, а плавати вони не вміють.

Є коло двох сот порід комарів. Між ними є й такі, що переносять на людину зародки малярії, яка спричиняє у хворого високу гарячку. Щоб захистити тіло від комарів, треба натирати незакриті частини тіла рідинами, які можна дістати в аптеках.

Пояснення-словничок: **комар** — mosquito; **шура-бура** — народний вислів: буря; **докучливий** — importunate; **комаха** — insect; **порода** — kind, species, race; **смоктати** — to suck; **самець** — male, **самиця** — female (у тварин); **личинка** — larva; **зародок** — embryo, foetus, germ.

ЛЮБЛЮ ХОДИТИ

І у полі і у лісі
Я люблю ходити:
В полі зайчика зустріну,
Назбираю квітів,

В лісі дятлика побачу,
Білку-акробата,
І горішків, хоч зелених,
Принесу до хати.

Дятлик — малий дятель (woodpecker).

Леонід ПОЛТАВА

Я МАЛА КАЧЕЧКА

(Самі складімо пісеньку!)

Я мала качечка,
Качечка-прачечка,
Миюсь, купаюся
Радо щодня!
А для малесеньких
Діток чемнесеньких
Радо співаю я:
— Кря, кря, кря, кря!

(Ілюстрація Ю. Куха, 12 років)

В ставі зеленому
Сестри у мене є.
Як до схід сонечка
Згасне зоря,
Всі ми купаємось,
Сонце вітаємо,
Всі ми співаємо:
— Кря, кря, кря, кря!

Прачечка — мала прачка (washer-woman); до схід сонця-сонечка — at dawn.

К. ПЕРЕЛІСНА

СПЕКА

Ну та й спека! Ну й жарота!
Хоч би вітер подихнув!
Он Бровко аж під ворота
Яму вирив і заснув.

Ну, а ми — гайда на річку!
Там і верби і вода,
А під лісом є сунички...
Там і спека — не біда!

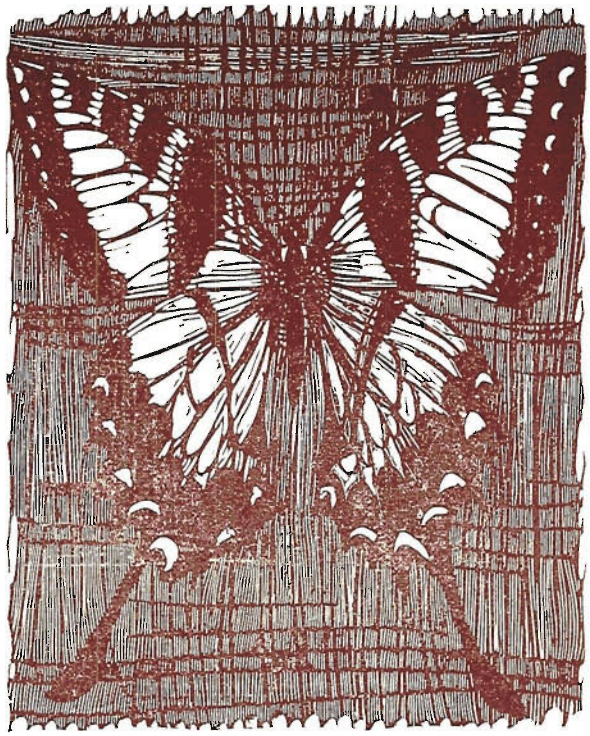
Жарота — жара, спека (heat, hot weather); **гайда!** — come along!

К. ПЕРЕЛІСНА

МЕТЕЛИКИ

(Дереворит Б. Божемського)

Ми метелики малі —
Крилечка швиденькі,
Як настане день ясний,
Ми гулять раденькі.

Скільки квітів, скільки трав
Сонечко пригріло!
Де не сядем відпочить,
Скрізь нам любо, мило!

В кожній квіточці медок —
Наїмося вволю,
І гарненькі, як квітки,
Бавимось у полі.

Вволю — досита, досхочу (to satiety).

НІХТО НІКОЛИ НІКОМУ...

Галя і Наталя — дві сестрички-близнючки. Мають спільну кімнату, спільні книжки, спільні забавки, але кожна з них має:

ВЛАСНИЙ гребінь
ВЛАСНИЙ рушник
ВЛАСНУ щіточку до зубів.

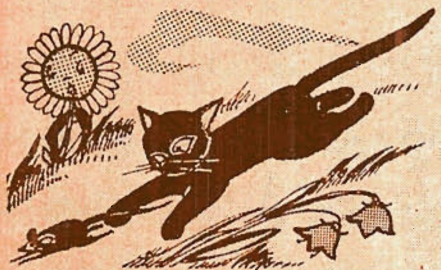
Цих речей ніхто нікому ніколи не позичає. А чи знаєте, діти, чому?

Б.Д.

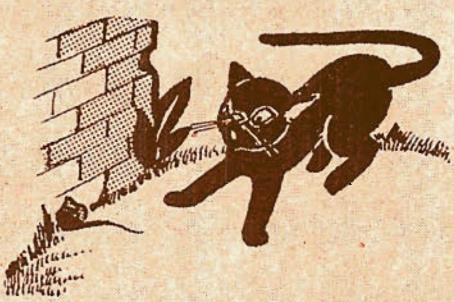
К. ПЕРЕЛІСНА

Ілюстрації Н. МРИЦ

КОТИКОВА ПРИГОДА

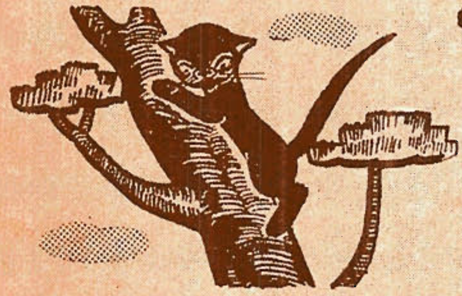
Бігла мишка через двір,
А за нею котик.

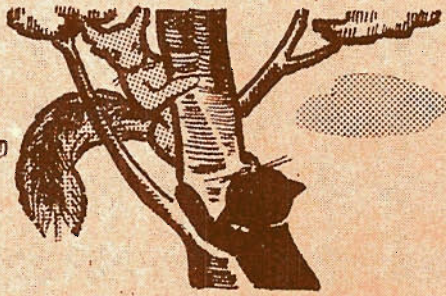
Мишка в нірку! Котик став
І роззявив ротик.

А за котиком Бровко —
Скочив і погнався!

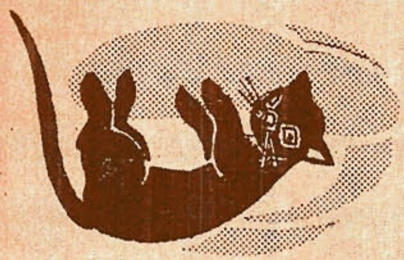
Бачить котик, що біда,
На сосну подрався.

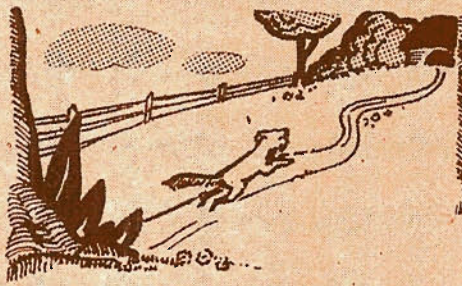
Вже за гілку зачепивсь,
Зиркнув — а там білка!

Білка вгору! та тікать!
Обламалась гілка . . .

Котик тільки занявчав,
Як летів додолу.

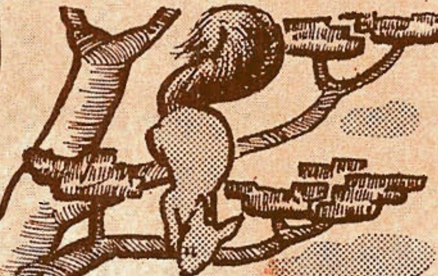
З переляку наш Бровко
Кинувся в стодолу!

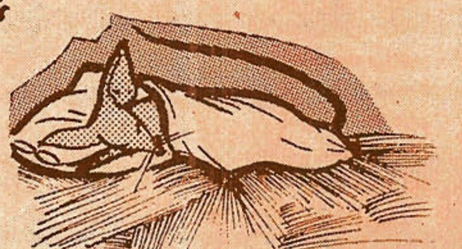
Котик гепнувся в траву,
Та не став чекати.

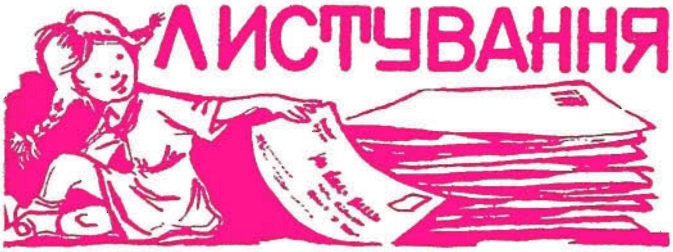
Підхопився і помчав,
Як стріла, до хати.

Білка сердилась вгорі,
Ах-хах-хах! — кричала.

Ну, а мишка у норі
Спокійненько спала.

НА ПОШАНУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Тарас Остап'юк, учень п'ятої кляси Рідної Школи ім. Тараса Шевченка в Етобіку, Канада, пише:

Я передплачую і читаю „Веселку" вже п'ять років. Ходжу до п'ятої кляси. Читаю в журналі, що деякі школярі дописують до „Веселки". Тому я рішився також написати про нашу Рідну Школу ім. Тараса Шевченка в Етобіку. Кожного року віддаємо пошану нашому Патронові концертами. Я співаю в хорі, вивчаю вірші нашого Пророка, маю „Кобзаря", й залюбки його читаю.

В нашій Рідній Школі є „Кутик Тараса Шевченка". Вміщуємо тут власні дописи, малюємо картини, переписуємо вірші Поета, вишукуємо в газетах, журналах, матеріяли про нашого Великого Поета.

Цього року всі українці святкують 100-річчя нашої великої поетки Лесі Українки. Тому у нашому „Кутику" приділимо місце й для нашої поетки.

Директором нашої Рідної Школи є пані Марія Малащук.

Відповідь Редакції: Дорогий Тарасе! Дякуємо за світлини й цікавий допис про „Кутик Т. Шевченка". Напиши, як твоя кляса відзначає століття Лесі Українки. Привіт!

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ Р. ЗАВАДОВИЧА

Гурток Юних Книголюбів, який брав активну участь у вечорі 82-го Відділу Союзу Українок на Бронксі, Н. Й., для відзначення 50-ліття творчости Р. Завадовича, прислав до Редакції „Веселки" такого листа: Високоповажаний Пане Редакторе! З нагоди відсвяткування 50-ліття літературної праці Романа Завадовича наш Гурток Книголюбів пересилає Вам чек на суму 10.00 дол. на журнал „Веселку". Ліда Стасів — секретарка.

Відповідь Редакції: Дорогі Юні Книголюби! „Веселка" щиро дякує Вам за пожертву на пресовий фонд нашого журналу. Проф. Р. Завадович, що є співредактором „Веселки", втішиться, прочитавши, що цю пожертву Ви прислали, щоб в такий спосіб подякувати йому за працю для дітей. Бажаємо Вам успіхів у Вашій праці, про яку ми вже не раз писали у „Веселці". Дякуємо також Вашій опікунці, виховній референтці 82-го Відділу СУА п-ні Лідії Вовчук. Про Вашу участь у святковому вечорі для відзначення 50-ліття праці проф. Завадовича напишемо в одному з найближчих чисел „Веселки" Привіт!

Дорога Веселко!

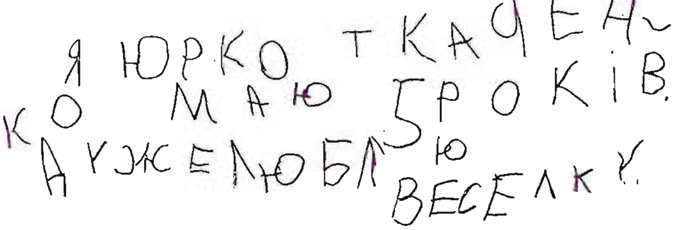

Посилаю Тобі світлину з Різдвяного Свята в нашій українській цілоденній школі при парафії св. Миколая в Боффало. Може я трохи спізнилася з висилкою, але фотограф дав мені щойно тепер світлину. Я є у восьмій клясі, цього року закінчую початкову школу й піду до середньої. Належу до Пласту, до гуртка „Мавки". Маю 13 літ і граю на гітарі і на фортепіяні.

Твоя пильна читачка
Христина Стасюк

Відповідь Редакції: Дякуємо за світлину й листа, бажаємо Тобі успіхів у середній школі!

Один із наших найменших читачів Юрко Ткаченко з Наґра Фоллс, Канада, пише:

Відповідь Редакції: Дорогий Юрку! Дякуємо Тобі за Твого гарного листа. Тішить нас, що ти такий маленький, а вже гарно пишеш і любиш читати „Веселку". Ти правильно розгадав загадки й розваги. Привіт!

ДІТИ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ „ВЕСЕЛКИ!" ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ! ПОШИРЮЙТЕ НАШ ЖУРНАЛ! ЖЕРТВУЙТЕ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ!"

„ЛИС МИКИТА" В АМЕРИЦІ

Великий український письменник Іван Франко написав поему-казку „Лис Микита", яку напевно читали багато читачів „Веселки". Не тільки діти, а й дорослі люблять „Лиса Микиту", бо там так багато цікавих пригод, і всі вони діються на Україні. Героями „Лиса Микити" є звірі, між ними два найголовніші: Лев — цар над звірями і малий, але хитрий і розумний Лис.

У 1970 році в Філядельфії, Ню Йорку, Дітройті, Чикаґо була показана опера під назвою „Лис Микита". Слова до неї (лібретто) написав Леонід Полтава, а музику уклав композитор Василь Овчаренко. Цю оперу на 5 дій, в якій беруть участь понад 100 осіб, переважно молоді, поставив мистець, професор Українського Музичного Інституту Юрій Оранський. Він керував оркестрою, що складалася майже вся з нашої молоді.

Так славний „Лис Микита" Івана Франка з віршованої поеми обернувся в оперу — у виставу на сцені, із співами, музикою і танцями. Молодий режисер Іван Праско добре допоміг проф. Ю. Оранському, щоб показати оперу, а казково-гарні декорації та маски звірів виготовив мистець Едвард Козак, ЕКО, який ще в Україні малював ілюстрації до поеми „Лис Микита".

На цих світлинах бачите царя звірів Лева з дружиною Левицею, під охороною вартових „вовків". Це сцена з опери „Лис Микита". Ролю Лева і Левиці виконують артисти Лев Рейнарович і Наталя Андрусів. Між багатьма співаками й артистами бере участь молоденька учениця Катря Оранська, яка виконує ролю Зайчика. Вона — читачка „Веселки", як і багато інших дітей з Хору УМІ, що виступає в цій опері. А найважливішу ролю виконує її мама, солістка Надія Оран-

ська. Є в опері й дитячі ролі — дітей Лиса Микити: Міцька й Мінки. У різних містах їх співали різні талановиті діти: Ія Лабунька, Наталка Турченюк, Ніля Онуферко, Таня Шуст, Мотря Бойко. Годі всіх назвати, хто виступає в опері „Лис Микита", так багато там виконавців. Найкраще буде, коли підете й самі колись побачите „Лиса Микиту" на сцені, а як вийде платівка, то почуєте пісні й музику.

На іншій світлині бачите на сцені багатьох виконавців опери „Лис Микита" в Ню Йорку в 1970 р., а з лівого боку автора лібретто Леоніда Полтаву. Бачите й частину оркестри проф. Ю. Оранського — це все молодь.

„ЛИС МИКИТА" радо всюди зустрінеться з читачами „ВЕСЕЛКИ"!

(Мар.)

СВЯТО НА ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА В ЕЛКГАРТ-ҐОШЕН, ІНД.

На світлині група дітей з Елкгарт-Ґошену в Пів. Індіяні під час свята української громади на честь Тараса Шевченка. Спереду Івась Садовий, учень школи українознавства в Ґошені і католицької школи в Елкгарті декламує Шевченків вірш. Свято відбулося 17-го березня ц. р.

„ЛІСОВА ЦАРІВНА" В ДІТРОЙТІ

Бачимо на світлині лише чотирьох „Сніжинок" з вистави оперети-казки „Лісова Царівна" в Дітройті, але всіх виконавців було на сцені аж 27 дітей. „Рідна Школа" поставила цю оперету, вперше надруковану 1969 р. у „Веселці", на Різдвяні Свята в січні 1971 року.

Підготовою вистави керувала пані Лада Прокоп, яка з пані Христиною Юзич провадить у тому місті Ляльковий Театр. В опереті про ялинку є багато танців, ті балетні сцени вивчила з дітками балерина-хореограф Мотря Макар, декорації українського села взимку та лісу в снігу виконали Ярко Козак і Галина Конопада, а на фортепіяні грала пані Дана Федорак. Учасників і гостей привітав директор Рідної Школи п. Степан Білий, який подякував за гарне виконання чудової різдвяної оперети. Текст-слова оперети написав поет Леонід Полтава, а музику скомпонував композитор Василь Овчаренко.

Запишемо на згадку прізвища дітей і молоді, які в Дітройті показували „Лісову Царівну": Василько — Марко Прокоп, Василинка — Оксана Статкевич, Мати — Анна Никифоряк, Песик Сірко — Андрій Конопада, Дятель-птах — Марко Федорак, Зайчики — Марко Юзич та Ігор Федорак, Вивірочка — Оксана Калитяк. А хто виконував ролі „Сніжинок", які спершу хотіли замести Василька в лісі, а потім з ним потоваришували? Ось ці діти: Дана Феденко, Даруся Конопада, Ляля Юзич, Ксеня Козак, Доня Баран, Христя Богай, Христя Бойчук, Ніна Власів, Аня Заяць, Іруся Коссак, Рома Кручак, Ліза Одинець, Ліда Серафин, Маруся Томків, Марічка Феденко, Аня Шулик, Діна Шерпо і Ліда Богай.

СМІЙМОСЬ!

КОЖНИЙ ПО-СВОЄМУ . . .

Дядько Влодко: — Івасику, ти не повинен так плакати . . .

Івасик: — Ви, дядьку, плачте по-своєму, а я буду плакати по-своєму.

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ
Scenario and story: R. ZAVADOVYCH

Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ
Illustrations: P. CHOLODNY

БОГДАН-СІЧОВИЙ СТРІЛЕЦЬ — ІСТОРИЧНА КАЗКА
UKRAINIAN TALE — BOHDAN-SICHOVY STRILETS

РОЗДІЛ III: РІДНІ БРАТИ
CHAPTER III: BROTHERS

— Не стріляй! — вигукнув Богдан. — Ми українці й шукаємо українців. А ти хто?

"Don't shoot!" — exclaimed Bohdan. "We are Ukrainians and we are searching for Ukrainians. And who are you?"

— Ми українські січові стрільці! сказав гордо молодий вояк у шапці-мазепинці, підходячи обережно до солдатів.

"We are the Ukrainian Sich Riflemen!" — proudly stated the young soldier in a "Mazepynka" cap, cautiously approaching them.

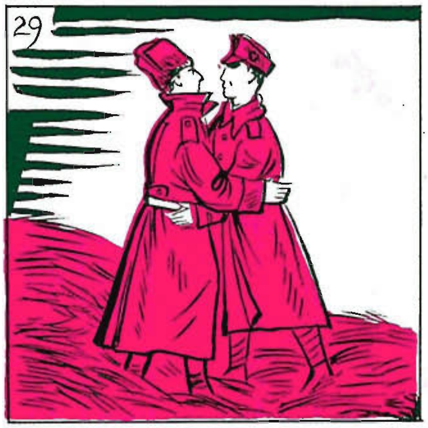
Хоч одні одним не довіряли, посідали на сіні й почали розмову.

Although each party distrusted the other, seating themselves in the hay they began to converse.

По хвилині Богдан радісно закричав: — У вас, як і в нас, одна думка: ми ні за цісаря, ні за царя, а за волю українського народу!

After a moment Bohdan exclaimed gladly: "We stand for the same ideals: we do not support the tsar, nor are we in favor of the emperor, we want freedom for the Ukrainian people!"

— Ви наші брати, і ми запрошуємо вас до стрілецького війська! — заявили стрільці.

"You are our brothers, and we invite you to join our army," declared the Sich Riflemen.

Уночі заметіль ущухла, і п'ятеро вояків непомітно перейшло на австрійську сторону бойового фронту.

The storm died down during the night, and five of the soldiers inconspicuously crossed over to the Austrian side of the battlefront.

(Кінець третього розділу)
(End of chapter three)